

Haäzinoe | Jouw naam in de Torah

Het is bijna niet te geloven, maar één letter in de Parasha van deze week laat zien dat er altijd een mogelijkheid is om opnieuw te beginnen. Iedereen kan veranderen, jij en ik ook. Hoe diep een mens ook gezonken is, hoe walgelijk hij zich ook gedragen heeft, een kiertje van de deur blijft altijd open.

Het verbond tussen het Joodse volk en G-d is bij de berg Sinai gesloten. Vóór zijn sterven zet Moshe de afspraken nog even op een rijtje: eerst in [Parashat Ki Tawo](#) en deze week nogmaals, in poëzievorm, in Parashat Haäzinoe. Bijna de hele Parasha wordt gewijd aan dit gedicht dat Moshe voordraagt aan het volk.

Jezelf terugvinden

Volgens de overlevering kan iedereen zichzelf terugvinden in Parashat Haäzinoe. Iedere man of vrouw die ooit geleefd heeft of zal leven - en elke gebeurtenis - is in een of andere vorm in deze parasha terug te vinden.

Dit zullen we illustreren met het volgende voorval. We gaan hiervoor terug naar de dertiende eeuw. Nachmanides, de **Ramban**, Rabbi **Moshe Ben Nachman** woonde toen in Spanje. Deze grote Spaanse geleerde werd in Gerona (Spanje) in 1194 geboren en stierf in 1270 in Israel.

In de dertiende eeuw begon de sfeer in Spanje zeer onaangenaam te worden voor de Joden. De druk om zich tot het christendom te bekeren werd hoe langer hoe groter. In de veertiende eeuw kwam de inquisitie in volle gang. Dit leidde tot de volledige verbanning van alle Joden uit Spanje in 1492. De keus voor elke Jood, man of vrouw was: bekering, verbanning of de brandstapel.

De Joodse weg verlaten

Terug naar de Ramban, een zeer grote geleerde, Talmoedist en arts. Eén van zijn beste leerlingen was Reb Awner. Reb Awner was een genie, maar de sfeer in Spanje was niet altijd even inspirerend. Hij bekeerde zich tot het christendom. Reb Awner werd een vooraanstaand persoon, bekend en beroemd. Vanuit zijn positie en hoedanigheid liet hij op een zekere Yom Kipoer zijn voormalige leraar naar zich toe komen. De Ramban besloot om aan zijn verzoek gehoor te geven.

Dit gebeurde op Yom Kipoer (Grote Verzoendag) en Reb Awner ging in aanwezigheid van zijn leraar een varken slachten, snijden, koken en eten. Vervolgens begon hij met zijn leraar te bespreken hoeveel overtredingen hij hierdoor had begaan. Er ontstond een hevige intellectuele discussie, vol met allerlei details uit de Joodse wetgeving. De Ramban was van mening dat het om vier overtredingen ging, maar Reb Awner opperde dat het er vijf waren.

Het debat ging over en weer: had Awner vier of vijf overtredingen begaan? Redeneringen en verklaringen vlogen over tafel totdat de Ramban zijn leerling heel diep en scherp aankeek. Dit raakte hem. De discussie stopte abrupt. 'Vertel mij', zei de Ramban, 'Waarom heb je de Joodse weg verlaten?'

'Mijn meester, ik zal U vertellen waarom. Ooit gaf U les over Parashat Haäzinoe, de voorlaatste Parasha van het vijfde boek van Mozes. U liet ons weten dat iedere persoon en elke gebeurtenis in geconcentreerde en verborgen vorm in Haäzinoe terug te vinden is. Nu wist ik dat dat uiteraard onmogelijk was. Dit was gewoon kolder en onzin. En als deze uitleg niet klopte dan was de rest van het Jodendom ook niet waar. En dus heb ik de hele Joodse weg verlaten.'

De Ramban reageerde: 'Ik blijf er nog steeds bij dat alles en iedereen in Haäzinoe terug te vinden is.'

Laat het mij zien

'Prima', zei Reb Awner. 'Laat mij dan zien waar ik, Awner, te vinden ben.' De Ramban ging in een hoek van de kamer zitten om Hashem te smeken om hem bij te staan in het vinden van Awner in de parasha. De Ramban verlangde heel diep om zijn leerling te overtuigen van de waarheid, de waarheid van de Torah en de

waarheid van zijn woorden zodat hij zijn leerling weer kon helpen om het rechte pad terug te vinden.

De Ramban citeerde hoofdstuk 32 vers 26 van onze Parasha:

אמַרְתִּי אֶפְאַיֵּהֶם אֶשְׁבִּיתָהּ מֵאֲנוּשׁ זְכָרִים

'Ik zei ik zal hen vernietigen, ik zal hun aandenken uit de mensheid doen eindigen.'

Neem de derde letter van elk woord uit dit vers en zet ze naast elkaar.

De naam Reb Awner, רִי אֲבֹנֵר komt tevoorschijn.

Reb Awner was zeer onder de indruk en veranderde zijn houding van het ene uiterste naar het andere. Hij vroeg aan de Ramban hoe hij zijn weg terug naar het Jodendom kon vinden. Hoe kon hij zijn ziel redden? Hoe kon hij rechte trekken wat hij allemaal verkeerd had gedaan? De Ramban liet hem zien dat het antwoord op zijn vraag in ditzelfde vers verborgen lag en ging vervolgens weg.

'Ik zei ik zal hen eindigen, ik zal hun gedachtenis uit de mensheid doen verdwijnen.'

Reb Awner begreep wat de bedoeling was. Hij ging op een schip zonder kapitein, matrozen of vaarinstrumenten. Hij verliet de haven, liet het schip zijn gang gaan en verdween op zee. Nooit heeft iemand iets meer van hem vernomen. *'Ik zal hun gedachtenis uit de mensheid doen verdwijnen.'*

Reb Awner

In 1981 vertelde de Lubavitcher Rebbe dit verhaal. Hij had het als kind van zijn leraar gehoord. Deze leraar wilde tonen hoe speciaal Parashat Haäzinoe is. Maar de Lubavitcher Rebbe ontdekte een opmerkelijk detail. Het verhaal wordt namelijk in meerdere bronnen genoemd en overal valt het volgende op: Awner wordt altijd **Reb** Awner genoemd. Hij krijgt een titel van **Reb**, oftewel een eretitel.

Deze titel laat een bepaalde status en aanzien zien. Sinds wanneer verdient onze varkenseter deze titel? Waar heeft hij deze titulatuur en aanspreekvorm aan te danken? Heel simpel! Het is de Torah zelf die hem deze titel geeft. Kijk maar naar

vers 26, de derde letter van het eerste woord is een ך, de eerste letter van het woord Reb!

De Torah noemt hem niet Awner maar Reb Awner. Toch zien wij nergens dat Farao, Reb Farao genoemd wordt. Nergens wordt Haman Reb Haman genoemd of Sancheriv Reb Sancheriv... Waarom onze Reb Awner dan wel? Reb Awner, die zo brutaal was om al zijn zonden op Yom Kipoer in aanwezigheid van zijn leraar te begaan?!

Reb Awner heeft de moed bij elkaar geraapt om zijn leven van het ene uiterste naar het andere uiterste te transformeren.'

Deze letter ך laat ons de kracht van terugkeer zien. Kennelijk is iedereen altijd in staat om te genezen en opnieuw te beginnen. Hoe diep een mens ook gezonken is, hoe walgelijk hij zich ook gedragen heeft, hoe brutaal hij ook geweest is, er blijft altijd nog een kiertje van de deur open.

Reb Awner heeft de moed bij elkaar geraapt om zijn leven van het ene uiterste naar het andere te transformeren. Deze kracht en dit potentieel dat hij naar buiten heeft weten te brengen is wat hem de titel Reb heeft doen verdienen. Het is G-d Zelf die Awner daartoe de kracht heeft gegeven door hem in de Torah **Reb** Awner te noemen.

Hemelse stem

Zo vinden wij ook in de Talmoed het verhaal van Reb Elazar ben Dordaya (Awoda Zara 17 A). Er was geen prostituee in de wereld die hij niet bezocht had. Eens hoorde hij dat een zekere dame in een verre stad een hele zak gouden munten voor haar diensten vroeg. Hij nam een tas vol goudstukken en stak zeven rivieren over om haar te kunnen bereiken. Terwijl hij bij haar was, blies zij lucht uit en zei: 'Net zoals deze lucht nooit meer binnen in mij terug zal kunnen komen zo zal de terugkeer van Reb Elazar ben Dordaya nooit aanvaard worden.'

Deze uitspraak schudde hem wakker. Hij begaf zich tussen de bergen en vroeg hen, om voor hem genade te vragen. De bergen weigerden. Vervolgens vroeg hij de hemel en de aarde en daarna de zon en de maan om voor hem op te komen, maar niets hielp. Hij begreep dat het enkel in zijn eigen handen lag. Hij legde zijn hoofd tussen zijn knieën en huilde van spijt en bitterheid net zo lang totdat zijn ziel uit zijn lichaam steeg.

Op dat moment kwam er een stem uit de hemel en zei: 'Rabbi Elazar ben Dordaya is klaar voor het leven in de toekomstige wereld.' Rabbi Yehoeda Hanasi huilde en verklaarde: 'Er zijn mensen die tientallen jaren zwoegen om zich een deel in de toekomstige wereld te verschaffen en er zijn er die dit in één uur weten klaar te spelen. Rabbi Yehoeda Hanasi zei: 'Het is niet genoeg voor diegenen die terugkeren dat ze in de toekomstige wereld worden ontvangen, maar ze worden ook nog Reb genoemd.'

Kracht van verandering

Dames en heren, Haäzinoe laat ons met één letter zien, een ך, dat er altijd nog een deur open is. Terwijl iemand op het allerlaagste niveau leeft en de ergste overtredingen aan het begaan is, wordt hij toch Reb genoemd. Hij kan varkensvlees op Yom Kipoer eten en toch een eretitel krijgen.

Want de Torah en de Ramban geloofden in Reb Awner en in de kracht en het potentieel die hij in zich had om zijn weg terug te vinden. In het Hebreeuws is de overeenkomst tussen 'geloven' en 'opvoeden' makkelijk te zien omdat voor beide begrippen hetzelfde woord gebruikt wordt.

Zo vertelt Megilat Esther ons dat Mordechai Esther had **opgevoed** (Ester 7-2): **ויהי אמן את הדסה היא אסתר**

Het woord opvoeden **אמן** is hetzelfde woord als *geloven*; wil je succes boeken met je kinderen, je leerlingen en je andere relaties, dan zul je eerst in hen moeten geloven. Iemand die in jouw potentieel gelooft, geeft jou de kracht om dat potentieel te gaan gebruiken en te ontwikkelen. Het feit dat de Ramban zijn leerling reeds Reb noemde terwijl hij nog varkensvlees at, heeft Reb Awner de kracht en de moed gegeven om de stap terug naar zijn eigen identiteit, naar zijn Joods-zijn te zetten.

De kracht van verandering is altijd aanwezig mits wij er zelf in geloven. Vaak zijn wij het, die met ons 'logisch denken' onszelf in de weg staan en onszelf begrenzen. Onze negatieve gedachten over onszelf doen ons geloven dat verandering onmogelijk is. Zo zijn we nu eenmaal, zeggen we tegen onszelf, zo hebben we het altijd al gedaan. Hierdoor zitten we onszelf vreselijk in de weg, alsof verandering niet mogelijk zou zijn, alsof het verleden met zijn aangeleerde verkeerde

gewoontes ons gevangen zou houden. Dit negatieve denkpatroon leidt alleen maar tot nog meer negativiteit. Precies waar je zo bang van ben, precies waar je in gelooft, is wat er gaat gebeuren. Met je gedachtes, verwachtingen en voorspellingen creëer je je eigen toekomst. Maar gedachten kunnen wij sturen en veranderen. Negatieve denkbeelden kunnen gestopt worden door ze simpelweg door positieve gedachtes te vervangen. Als je alsmaar denkt, weet en ervan overtuigd bent dat het gaat lukken, dan is dat hetgeen er gaat gebeuren. Daarom werken placebo's: iemand denkt dat hij medicijnen heeft geslikt en dat hij daardoor geneest. Omdat hij denkt dat hij beter wordt gaan zijn hersens de genezing in gang zetten. Dit is klinisch bewezen! Door positief te denken zijn wij diegenen die positiviteit veroorzaken.

G-d gelooft in ons. Hij zegt het zelf in de Torah. Door een grote zondaar Reb te noemen laat Hij zien dat Hij erop vertrouwt dat ieder mens in staat is om een totale andere weg in te slaan op voorwaarde dat hij er wel eerst zelf in moet geloven.

Elke ochtend wanneer wij wakker worden, terwijl wij nog in bed liggen en nog voordat wij onze handen hebben kunnen wassen, zeggen wij de volgende zin:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם שְׁהַחַיֵּנוּךָ בִּי נִשְׁמַתִּי בְּחַמְלָה, רַבָּה אֶמְוִנְתְּךָ

Ik bedank Jou, Koning die leeft en bestaat, dat Jij mijn ziel in mij hebt doen terugkomen, groot is Jouw vertrouwen.

Elke ochtend erkennen wij dat G-d, onze Koning, onze ziel teruggebracht heeft in ons lichaam. Vervolgens verklaren wij: "...groot is Jouw vertrouwen". Wat betekent dat? Er staat niet dat ons vertrouwen in G-d groot is maar andersom, G-d vertrouwt ons. Hij weet dat wij het kunnen en schenkt ons ook het potentieel tot verandering. Inderdaad, elke ochtend biedt nieuwe kansen en nieuwe mogelijkheden. G-d heeft daar het volste vertrouwen in. Nu wij nog!

We bevinden ons nu aan het begin van het nieuwe Joodse jaar en Hashem vraagt ons: "Zit je vast? Ben je geblokkeerd? Maar wie ben jij eigenlijk? Je bent mijn ambassadeur op deze wereld. Je bent gestuurd op aarde om jouw licht/Mijn licht te laten schijnen. En je schaamt je? Terwijl je vol mogelijkheden zit en enorm veel potentieel hebt? Waar schaamt je je voor? Kom op! Laat aan jezelf en de mensen om je heen zien wie je bent. Een mens gemaakt naar het evenbeeld van G-d!"

Verras jezelf in dit nieuwe jaar door in jezelf te geloven en je eindeloze mogelijkheden te ontdekken. Je bezit onbegrensde mogelijkheden. Ook al bega je al 30 jaar dezelfde fouten, ook al struikel je elke keer weer over dezelfde moeilijkheden en ook al val je al tien jaar lang in dezelfde kuil. Je bent bij machte om dit te stoppen. Wat al duizend keer zo gebeurd is hoeft deze keer niet weer te gebeuren. Put uit je eigen onbegrensde potentieel. Je bent hier op aarde gezet om over elke pijn, narigheid en trauma je onbegrensde licht te laten schijnen. Je denkt toch niet dat G-d ons narigheid stuurt om ons te pesten of te straffen! Welnee, elk dieptepunt in ons leven is een gelegenheid om onszelf opnieuw te ontdekken. Om een plek te bereiken waar we anders nooit bij hadden kunnen komen. Ontdek je eigen ziel, je eigen G-ddelijke kracht die elk probleem kan overstijgen. Het is een illusie en een negatieve gedachte om te denken dat we geblokkeerd zijn door omstandigheden, gewoonte, familie, school of alles wat we mee hebben moeten maken. Zet je teleurstellingen opzij. Jouw ziel is zo veel mooier en groter dan al je pijnen en trauma's. Jij hebt misschien wel angsten en blokkades, maar deze gevoelens definiëren niet wie jij bent, alleen wat jou overkomen is. Je bent namelijk vele malen groter dan al je teleurstellingen bij elkaar. Integendeel, je kunt alles wat jou blokkeert juist als katalysator en springplank gebruiken om op een niveau te komen dat je anders nooit had kunnen of zelfs willen bereiken.

Verras jezelf dit jaar door niet voortijdig als het ware te sterven terwijl je eigenlijk nog leeft.

Leef volop en gebruik de ellende die over je heen komt om zelf een beter mens te worden met meer gevoelens, begrip en empathie voor je medemens.

Hashem gelooft dagelijks in jou! Jij ook?

Shabbat Shalom!

Bracha Heintz

Gebaseerd op lessen en artikelen van Rav YY Jacobson. Vragen en kritiek zijn ook zeer welkom!

Soekotfeest 2023
Zondag 1 oktober
16:00 uur Feest in de Soeka

Helpt u mee om de continuïteit van deze artikelen te waarborgen? Door te sponsoren word je een actieve partner en steun je ook verdere activiteiten! Doneren kan op chabadutrecht.nl/doneren.

